

หลักสูตรกัญชาทางการแพทย์เบื้องต้น สำหรับผู้ให้คำแนะนำการใช้กัญชา

๑. ชื่อหลักสูตร หลักสูตรกัญชาทางการแพทย์เบื้องต้นสำหรับผู้ให้คำแนะนำการใช้กัญชา

๒. หน่วยงานรับผิดชอบ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข

๓. หลักการและเหตุผล

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. ๒๕๖๘ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ (๓) (๔) (๕) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้กัญชาเป็นสมุนไพรควบคุมที่มีค่าต่อการศึกษาวิจัย หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันเป็นการควบคุมและป้องกันการนำสมุนไพรควบคุม (กัญชา) ไม่นำมาใช้ในทางที่ผิดวัตถุประสงค์ของการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรดังกล่าว อีกทั้งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีหน้าที่และอำนาจเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยีด้านการแพทย์ การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ให้มีคุณภาพและมาตรฐานซึ่งจะสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีให้กับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๔. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจและทักษะการใช้กัญชาทางการแพทย์สามารถปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) ได้อย่างถูกต้อง ดังต่อไปนี้

๔.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และจริยธรรมทางการแพทย์

๔.๒ แนวทางการใช้กัญชาทางการแพทย์แผนไทย สำหรับผู้ให้คำแนะนำการใช้กัญชา

๔.๓ การดำเนินการตามใบสั่งจ่ายสมุนไพรควบคุม (กัญชา)

๔.๔ การบริหารจัดการกัญชา

๕. หน่วยงานที่จัดอบรม

๕.๑ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี

๕.๒ หน่วยงานที่ได้รับอนุญาตจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๖. วิทยากร

วิทยากรมีคุณวุฒิการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ทำการสอน (ตามเอกสารแนบท้าย)

๗. กลุ่มเป้าหมาย และคุณสมบัติของผู้เรียน

๗.๑ อายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์

๗.๒ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ ๓

๘. ระยะเวลาการอบรม

จำนวนชั่วโมงเรียนทั้งหมด ๖ ชั่วโมง (๑ วัน)

- ทฤษฎี ๖ ชั่วโมง

๙. โครงสร้างหลักสูตร

๑. หมวดวิชากฎหมายและจริยธรรม (๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที)

- ๑.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกัญชา ๑ ชั่วโมง
๑.๒ จริยธรรม และการสื่อสารในการดูแลผู้รับบริการ ๓๐ นาที

๒. หมวดวิชากัญชาทางการแพทย์แผนไทย (๓ ชั่วโมง)

- ๒.๑ ความรู้พื้นฐานพืชกัญชา ๑ ชั่วโมง
๒.๒ แนวทางการใช้กัญชาทางการแพทย์สำหรับผู้ให้คำแนะนำการใช้กัญชา ๑ ชั่วโมง
๒.๓ การดำเนินการตามใบสั่งจ่ายสมุนไพรควบคุม(กัญชา) ๑ ชั่วโมง

๓. หมวดการจัดการบริหารจัดการกัญชา (๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที)

- ๓.๑ การจัดการผลิตภัณฑ์กัญชา และการเก็บรักษา ๑ ชั่วโมง
๓.๒ การบริการและการให้คำแนะนำเกี่ยวกับกัญชา ๓๐ นาที

๑๐ . แนวสังเขปรายวิชา

๑. หมวดวิชากฎหมายและจริยธรรม

๑.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกัญชา ๑ ชั่วโมง (๑-๐)

ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกัญชา เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องสมุนไพรควบคุม (กัญชา) และ เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ การดำเนินการตามข้อกำหนดทางกฎหมาย เพื่อให้การใช้กัญชาเป็นไปตามกฎหมายและจริยธรรมทางการแพทย์

๑.๒ จริยธรรม และการสื่อสารในการดูแลผู้รับบริการ ๐.๕ ชั่วโมง (๐.๕-๐)

เข้าใจหลักจริยธรรมและทักษะการสื่อสารที่เหมาะสมในการดูแลผู้รับบริการที่ใช้กัญชาในทางการแพทย์ โดยเน้นการเคารพสิทธิผู้รับบริการ การให้ข้อมูลอย่างถูกต้อง และการตัดสินใจร่วมกันอย่างมีจริยธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและลดความเสี่ยงในการดูแลผู้รับบริการ

๒. หมวดวิชากัญชาทางการแพทย์แผนไทย

๒.๑ ความรู้พื้นฐานพืชกัญชา ๑ ชั่วโมง (๑-๐)

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพืชกัญชา การปลูกขยายพันธุ์ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ส่วนที่ใช้ สารสำคัญ กลไกการออกฤทธิ์ รัส สรรพคุณ การเก็บรักษา และการใช้กัญชาตามภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๒.๒ แนวทางการใช้กัญชาทางการแพทย์แผนไทยสำหรับผู้ให้คำแนะนำการใช้กัญชา ๑ ชั่วโมง (๑-๐)

สถานการณ์ใช้กัญชาในทางการแพทย์ในปัจจุบัน รวมถึงประเภทของการนำกัญชาไปใช้ทางการแพทย์แผนไทย ข้อบ่งใช้ ข้อห้าม และข้อควรระวังที่สำคัญ การประเมินผู้รับบริการเบื้องต้นก่อนการใช้กัญชาในทางการแพทย์แผนไทย รวมถึงการติดตามผลและประเมินผลข้างเคียงหลังการใช้ เพื่อให้การรักษา มีความปลอดภัยและได้ผลลัพธ์ที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการดูแลผู้รับบริการได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ ใช้กัญชาในระบบสาธารณสุขไทยอย่างถูกต้อง

๒.๓ การดำเนินการตามใบสั่งจ่ายสมุนไพรควบคุม(กัญชา) ๑ ชั่วโมง (๑-๐)

แนวทางการสั่งจ่ายกัญชาตามที่กำหนดให้จ่ายได้เฉพาะตามใบสั่งจ่ายสมุนไพรควบคุม กัญชา (ภท.๓๓) เข้าใจวิธีการสั่งจ่าย ข้อบ่งใช้ ข้อห้าม ข้อควรระวัง และให้ข้อมูลแก่ผู้รับบริการอย่างครบถ้วน การสั่งจ่ายแต่ละครั้งจำกัดปริมาณไม่เกิน ๓๐ วัน และต้องมีการติดตามผลการรักษาอย่างใกล้ชิดเพื่อความปลอดภัยของผู้รับบริการ

๓. หมวดการจัดการบริหารจัดการกัญชา

๓.๑ การจัดการผลิตภัณฑ์กัญชา และการเก็บรักษา ๑ ชั่วโมง

(๑-๐)

การจัดการผลิตภัณฑ์กัญชาและการเก็บรักษาต้องเป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย โดยมุ่งเน้น การตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐานวัตถุดิบกัญชา เข้าใจใบรับรองคุณภาพ Certificate of Analysis (COA) ของวัตถุดิบช่อดอกกัญชาปราศจากสารปนเปื้อน และเก็บรักษาในสภาพที่เหมาะสมเพื่อคงประสิทธิภาพ และบันทึกข้อมูลการจ่ายยาอย่างละเอียดและควบคุมการใช้เพื่อป้องกันการใช้เกินขนาดหรือผิดวัตถุประสงค์

๓.๒ การบริการและการให้คำแนะนำเกี่ยวกับกัญชา ๐.๕ ชั่วโมง

(๐.๕-๐)

การบริการและการให้คำแนะนำเกี่ยวกับกัญชาทางการแพทย์อย่างมืออาชีพ เน้นการสื่อสาร อย่างชัดเจนและครบถ้วนเทคนิคการให้คำปรึกษาให้ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผล ผลข้างเคียง ความเสี่ยง และ มาตรฐานของผลิตภัณฑ์กัญชา เพื่อให้ผู้รับบริการและครอบครัวสามารถตัดสินใจร่วมกันอย่างมีข้อมูลครบถ้วน

๑๑. การประเมินผลการเรียน

๑๑.๑ ผู้เข้ารับการอบรมต้องเข้ารับการรับการอบรมตามรายวิชาครบตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อย ร้อยละ ๘๐

๑๑.๒ ผู้จบหลักสูตรการอบรมต้องผ่านการประเมินตามรายวิชาด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๑๑.๓ แบบทดสอบ Pre-test/Post-test

๑๒. วิธีการสอน/สื่อ

๑๒.๑ การบรรยาย

๑๒.๒ ผ่านระบบออนไลน์ E-learning

๑๓. เอกสาร/คู่มือประกอบการอบรม

๑๓.๑ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา)

๑๓.๒ ความรู้พื้นฐานพืชกัญชา

๑๓.๓ แนวทางการใช้กัญชาทางการแพทย์แผนไทยสำหรับผู้ให้คำแนะนำการใช้กัญชา

๑๓.๔ การประเมินผู้รับบริการเบื้องต้น และการติดตามผลการใช้กัญชา

๑๓.๕ ใบสั่งจ่ายสมุนไพรควบคุม(กัญชา)

๑๓.๖ การบริหารจัดการกัญชา

๑๓.๗ เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

โครงสร้างหลักสูตรการใช้กัญชาทางการแพทย์แผนไทยสำหรับผู้ให้คำแนะนำการใช้กัญชา
ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ชื่อรายวิชา	จำนวนชั่วโมง
๑.หมวดวิชากฎหมายและจริยธรรม	
๑) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกัญชา	๑ ชั่วโมง
๒) จริยธรรม และการสื่อสารในการดูแลผู้รับบริการ	๐.๕ ชั่วโมง
๒. หมวดวิชากัญชาทางการแพทย์แผนไทย	
๑) ความรู้พื้นฐานพืชกัญชา	๑ ชั่วโมง
๒) แนวทางการใช้กัญชาทางการแพทย์แผนไทยสำหรับผู้ให้คำแนะนำการใช้กัญชา	๑ ชั่วโมง
๓) การดำเนินการตามใบสั่งจ่ายสมุนไพรควบคุม(กัญชา)	๑ ชั่วโมง
๓. หมวดการจัดการบริหารจัดการกัญชา	
๑) การจัดการผลิตภัณฑ์กัญชา และการเก็บรักษา	๑ ชั่วโมง
๒) การบริการและการให้คำแนะนำเกี่ยวกับกัญชา	๐.๕ ชั่วโมง
รวม ๖ ชั่วโมง	

คุณสมบัติวิทยากรหลักสูตร หลักสูตรกัญชาทางการแพทย์เบื้องต้น สำหรับผู้ให้คำแนะนำการใช้กัญชา

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง		คุณสมบัติผู้สอนภาคทฤษฎี	คุณสมบัติผู้สอนภาคปฏิบัติ
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ		
๑. หมวดวิชากฎหมายและจริยธรรม	๑.๕	๐		
๑.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกัญชา	๑	๐	๑) ปริญญาตรีนิติศาสตร์บัณฑิต ๒) บุคลากรสาธารณสุขที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในหัวข้อที่สอนอย่างน้อย ๒ ปี ๓) หรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และความชำนาญในหัวข้อที่สอน เป็นที่ยอมรับในสังคม และมีประสบการณ์อย่างน้อย ๒ ปี	
๑.๒ จริยธรรม และการสื่อสารในการดูแลผู้รับบริการ	๐.๕	๐	๑) บุคลากรสาธารณสุขที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในหัวข้อที่สอนอย่างน้อย ๒ ปี ๒) หรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และความชำนาญในหัวข้อที่สอน เป็นที่ยอมรับในสังคม และมีประสบการณ์อย่างน้อย ๒ ปี	
๒. หมวดวิชากัญชาทางการแพทย์แผนไทย	๓	๐		
๒.๑ ความรู้พื้นฐานพืชกัญชา	๑	๐	๑) ปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต ๒) ปริญญาพยาบาลศาสตร์ หรือเทียบเท่า ๓) ปริญญาเภสัชศาสตร์บัณฑิต ๔) ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ) ๕) ปริญญาการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต ๖) ปริญญาการแพทย์แผนไทยบัณฑิต ๗) หรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และความชำนาญในหัวข้อที่สอน เป็นที่ยอมรับในสังคม และมีประสบการณ์อย่างน้อย ๒ ปี	
๒.๒ แนวทางการใช้กัญชาทางการแพทย์แผนไทยสำหรับผู้ให้คำแนะนำการใช้กัญชา	๑	๐	๑) ปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต ๒) ปริญญาพยาบาลศาสตร์ หรือเทียบเท่า ๓) ปริญญาเภสัชศาสตร์บัณฑิต ๔) ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ)	

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง		คุณวุฒิผู้สอนภาคทฤษฎี	คุณวุฒิผู้สอนภาคปฏิบัติ
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ		
			๕) ปริญญาการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต ๖) ปริญญาการแพทย์แผนไทยบัณฑิต ๗. ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยด้านเวชกรรมไทย / เกษัตริกรรมไทย ๘. ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ๙. หรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และความชำนาญในหัวข้อที่สอน เป็นที่ยอมรับในสังคม และมีประสบการณ์อย่างน้อย ๒ ปี	
๒.๓ การดำเนินการตามใบสั่งจ่ายสมุนไพรควบคุม (กัญชา)	๑	๐	๑. ปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต ๒. ปริญญาทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ๓. ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต ๔. ปริญญาการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต ๕. ปริญญาการแพทย์แผนไทยบัณฑิต ๖. ปริญญาการแพทย์แผนจีนบัณฑิต ๗. ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ๘. ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยด้านเวชกรรมไทย ๙. ผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (แพทย์ทันตแพทย์ เกษัตริกรรม แพทย์แผนจีน) ๑๐. หรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และความชำนาญในหัวข้อที่สอน เป็นที่ยอมรับในสังคม และมีประสบการณ์อย่างน้อย ๒ ปี	
๓. หมวดการจัดการบริหารจัดการกัญชา	๑.๕	๐		
๓.๑ การจัดการผลิตภัณฑ์กัญชา และการเก็บรักษา	๑	๐	๑. ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และความชำนาญในหัวข้อที่สอน เป็นที่ยอมรับในสังคม และมีประสบการณ์อย่างน้อย ๒ ปี	
๓.๒ การบริการและการให้คำแนะนำเกี่ยวกับกัญชา	๐.๕	๐	๑. ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และความชำนาญในหัวข้อที่สอน เป็นที่ยอมรับในสังคม และมีประสบการณ์อย่างน้อย ๒ ปี	